

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ – ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
Κύκλος Ισότητας των Φύλων
Περίληψη πορίσματος

Αθήνα, 13 Ιουλίου 2009

Εξάμηνη άδεια προστασίας μητρότητας σε όλες τις μητέρες εργαζόμενες στον ιδιωτικό τομέα που δεν ωφελούνται πραγματικά από ευνοϊκότερες ρυθμίσεις συλλογικών συμβάσεων εργασίας

1. Μητέρες ασφαλισμένες στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ που εργάζονται σε τράπεζες, ναυτιλιακά γραφεία και πρακτορεία και ξένες αεροπορικές εταιρείες, καθώς και σωματεία εργαζομένων, κατήγγειλαν στον Συνήγορο του Πολίτη ότι ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) χορηγεί την εξάμηνη ειδική παροχή προστασίας μητρότητας μόνο σε εργαζόμενες του ιδιωτικού τομέα που υπάγονται στις διατάξεις της εθνικής γενικής συλλογικής σύμβασης εργασίας (ΕΓΣΣΕ) 2004-2005.

2. Η νομοθεσία (άρθρο 142 παρ. 1 του ν. 3655/2008) αναγνωρίζει ειδική άδεια προστασίας μητρότητας διάρκειας έξι μηνών, μετά τη λήξη της άδειας λοχείας και της ισόχρονης προς το μειωμένο ωράριο άδειας, που προβλέπεται από το άρθρο 9 της ΕΓΣΣΕ των ετών 2004-2005. Κατά τη διάρκεια της άδειας, η εργαζόμενη λαμβάνει από τον ΟΑΕΔ μικτό μηνιαίο ποσό ίσο με τον κατώτατο μισθό. Την παροχή αυτή δικαιούται η μητέρα που είναι ασφαλισμένη του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και εργάζεται σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις. Με απόφαση (υπ' αριθμ. 33891/606/08/9-5-08) της Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας καθορίστηκαν οι λεπτομέρειες εφαρμογής της ρύθμισης.

3. Το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας ερμήνευσε το νόμο ώστε το δικαίωμα σε αυτήν την ειδική παροχή να εξαρτάται επιπλέον από ένα τρίτο κριτήριο: το να υπάγεται η ασφαλισμένη στις διατάξεις της ΕΓΣΣΕ των ετών 2004-2005. Ο ΟΑΕΔ έκρινε ότι δεν δικαιούνται την παροχή όσες εργαζόμενες υπάγονται σε κλαδικές ή επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις εργασίας (ΣΣΕ) που προβλέπουν ευνοϊκότερες ρυθμίσεις για το μειωμένο ωράριο, οι οποίες ρυθμίσεις, όμως, εξαρτώνται από τη συμφωνία του εργοδότη, χωρίς να εξετάζει εάν οι εργαζόμενες πράγματι ωφελούνται από αυτές .

4. Ο Συνήγορος του Πολίτη υποστήριξε ότι η ερμηνεία της διοίκησης είναι λανθασμένη διότι:

α. Σκοπός του νομοθέτη είναι να ωφεληθούν όλες οι εργαζόμενες μητέρες που παρέχουν εργασία στον ιδιωτικό τομέα και όχι να αποκλείονται ορισμένες κατηγορίες, οι οποίες άλλωστε θα έπρεπε να μνημονεύονται ρητά. Το επιπλέον κριτήριο εισάγει διάκριση εις βάρος μίας κατηγορίας εργαζομένων μητέρων. Η μη επίκληση λόγων γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος δημιουργεί ζήτημα πιθανής αντίθεσης της διάταξης με το άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος.

β. Σκοπός του νομοθέτη όταν κάνει αναφορά στην ΕΓΣΣΕ είναι να καθορίσει τη χρονική σειρά για την άσκηση των δικαιωμάτων της εργαζόμενης και όχι να προσθέσει κάποιο κριτήριο.

γ. Το άρθρο 142 του ν. 3655/2008 αποσκοπεί στην εναρμόνιση της νομοθεσίας με τις κοινωνικές επιταγές του Συντάγματος και πρέπει να ερμηνεύεται κατά τρόπο που να εξασφαλίζεται η ευνοϊκότερη δυνατή ή η πλέον αποτελεσματική εφαρμογή της προστασίας της μητρότητας

5. Ο Συνήγορος του Πολίτη ζητά:

- Το Υπουργείο και ο ΟΑΕΔ να ερμηνεύσουν τη νομοθεσία έτσι ώστε να χορηγήσουν την ειδική παροχή και στις εργαζόμενες που δεν υπάγονται στην ΕΓΣΣΕ 2004-2005.

- Να τροποποιηθεί η υπουργική απόφαση 33891/606/08/9-5-08 ώστε να αποκλείει από τη ρύθμιση μόνο τις εργαζόμενες που πράγματι ωφελούνται από ευνοϊκότερες ρυθμίσεις συλλογικών συμβάσεων και όχι εκείνες που στην πράξη δεν ωφελούνται εξαιτίας της διαφωνίας του εργοδότη.